

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie**

Rzeszów, dnia września 2009 r.

**Pan
Zygmunt Frańczak
Burmistrz Miasta Dynowa**

LRZ-4114-12-07/09
I/09/012

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. *o Najwyższej Izbie Kontroli* (Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej ustawą *o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie przeprowadziła kontrolę w Urzędzie Miasta w Dynowie w zakresie pobierania oraz wykorzystania opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w latach 2006 – 2008.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 18 sierpnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy *o NIK*, przekazuje Pani Burmistrzowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pomimo braku zastrzeżeń do działalności w przedmiocie profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych oraz wykorzystania instrumentów oddziaływania na dostępność napojów alkoholowych na lokalnym rynku - negatywnie ocenia kontrolowany zakres.

W kontroli ustalono, że pismem z dnia 13 lutego 2009 r. Urząd Miasta w Dynowie, jako organ właściwy w zakresie wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Miasta Dynowa został poinformowany przez Urząd Celny w Rzeszowie o tym, że w czasie kontroli autentyczności znaków akcyzy oraz obrotu wyrobami akcyzowymi

w handlu detalicznym przeprowadzonej w dniu 6 lutego 2009 r. w firmie [...] ¹ stwierdzono, że w sklepie mieszczącym się na stacji benzynowej sprzedawano piwo i napoje spirytusowe bez wymaganych zezwoleń, czym naruszono art. 18 powołanej ustawy.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, że Urząd pomimo otrzymania powyższej informacji nie podjął żadnych czynności w stosunku do firmy [...] ², a dodatkowo w dniu 27 kwietnia 2009 r. pomimo posiadania wskazanej informacji wydał wskazanemu podmiotowi zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w punkcie, w którym Urząd Celny ujawnił próbę sprzedaży napojów alkoholowych bez wymaganych zezwoleń.

Ponadto w dniu 21 lipca 2009 r. wpłynął do Urzędu z Posterunku Policji w Dynowie akt oskarżenia zgodnie, z którym właścicielka firmy [...] ³ przyznała się do czynu określonego w art. 13 § 1 *Kodeksu karnego* (Dz. U. z 1997 r., Nr 88, poz. 553 ze zm.) w związku z art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (Dz. U. 2007 r., Nr 70, poz. 473 ze zm.), tj. do usiłowania sprzedaży napojów alkoholowych bez wymaganych zezwoleń. Po otrzymaniu w/w informacji Urząd nadal nie podjął żadnych czynności w stosunku do w/w podmiotu. Zgodnie natomiast z przepisem art. 18 ust. 10 ustawy *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* stanowi, że zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych należy cofnąć m.in. w przypadku nieprzestrzegania określonych w ustawie warunków sprzedaży napojów alkoholowych.

Najwyższa Izba Kontroli ustaliła, iż w okresie objętym kontrolą dochodziło do naruszeń terminów płatności rat wynikających z art. 11 ¹ ust. 7 ustawy *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*. Urząd nie wydawał decyzji o wygaśnięciu zezwolenia wobec przedsiębiorców, którzy z opóźnieniem wnosili opłaty z tytułu posiadanych zezwoleń, do czego był zobowiązany przepisami art. 18 ust. 12 pkt 5 w związku z art. 162 § 1 pkt 1 i § 3 *kodeksu postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2000 r., Nr 98, poz. 1071 ze zm.).

Urząd w trzech przypadkach dopuścił do tego, że przedsiębiorcy kończący działalność gospodarczą nie wpłacili należnych kwot z tytułu posiadanych przez nich zezwoleń na sprzedaż alkoholu w łącznej kwocie 399,50 zł. Kwota ta została zapłacona przez te osoby w trakcie trwania kontroli.

---

¹ wyłączono przez Dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie ze względu na tajemnicę przedsiębiorcy, na podstawie art. 5 ustawy o dostępie do informacji publicznej

² j.w.

³ Pouczenie: W tym miejscu proszę podać zakres wyłączenia, podstawę prawną wyłączenia jawności, oraz organ j.w.

Kontrola wykazała również, że Pan Marian B. złożył oświadczenie o sprzedaży alkoholu za 2006 rok, w którym wykazał sprzedaż na poziomie 43.098,91 zł. Zgodnie z art. 11¹ ust. 5 pkt 1 ustawy *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* opłata za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż alkoholu w przypadku przekroczenia progu 37.500 zł winna wynosić 1,4% ogólnej wartości sprzedaży. Przedsiębiorca ten pomimo złożenia oświadczenia, w którym wykazał w/w kwotę wniósł na rachunek Urzędu kwotę 527,96 zł, podczas, gdy podmiot ten winien był wnieść opłatę w wysokości 603,38 zł.

W opinii Najwyższej Izby Kontroli przepis wskazujący, że w roku nabycia lub utraty zezwolenia opłatę tą wnosi się w wysokości proporcjonalnej do jego ważności nie będzie miał tutaj zastosowania, bowiem ustawodawca w art. 11¹ ustawy *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* celowo wyliczył podstawy do wnoszenia opłat w kolejności zaczynając od wartości sprzedaży, a 8 ustęp ma stanowić jedynie ulgę dla tych przedsiębiorców, którzy rozpoczynają lub kończą działalność w tym zakresie, a ich sprzedaż nie przekroczyła progów wskazanych odpowiednio w ustępie drugim wskazanego przepisu.

Ponadto kontrola wykazała, że w 2007 r. Panu Andrzejowi G. obniżono ostatnią ratę z tytułu posiadanego zezwolenia na sprzedaż alkoholu o kwotę 207,12 zł. Osoba ta posiadała zezwolenie na sprzedaż alkoholu, którego termin ważności upłynął w dniu 30 kwietnia 2007 r., a następne zezwolenie otrzymała w dniu 25 maja 2007 r., przy czym druga rata została zapłacona w pełnej wysokości, tj. 1.050 zł w dniu 18 maja 2007 r. Opłaty z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż alkoholu stanowią nieopodatkowany dochód budżetu jednostki samorządu terytorialnego i nie mają do niej zastosowania przepisy ustawy *Ordynacja podatkowa* (Dz. U. z 2005 r., Nr 8, poz. 60 ze zm.), stanowi ona bowiem opłatę w myśl ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. *o opłacie skarbowej* (Dz. U. Nr 225, poz. 1635 ze zm.), a ta w artykule 9 wymienia sytuacje, w których taka opłata podlega zwrotowi. Zgodnie z brzmieniem powołanego przepisu opłatę taką można zwrócić jedynie w przypadku, gdy została ona wniesiona za zezwolenie, a podmiot go nie otrzymał. Należy tutaj również zaznaczyć, że obniżenie raty stanowi formę zwrotu już wcześniej wniesionej opłaty i na mocy cytowanego przepisu jest niedopuszczalne, bowiem to w interesie płacącego leży wnoszenie jej w terminie i wysokości zgodnej z posiadanym zezwoleniem.

W kontroli ustalono, że Pan Konrad M. w 2007 roku wniósł na rachunek Urzędu opłatę w prawidłowej wysokości, ale wpłatę drugiej raty podzielił na dwie części płacąc ją odpowiednio w dniu 31 maja 2007 r. oraz 30 czerwca 2007 r. (każdą po 4.919,43 zł).

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli Urząd winien był w takiej sytuacji zgodnie z art. art. 162 § 1 pkt 1 i § 3 *kodeksu postępowania administracyjnego* na podstawie przepisu art.

11¹ ust. 7 ustawy *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* wydać decyzję o wygaśnięciu zezwolenia, bowiem, opłata, którą wnosił wskazany przedsiębiorca dotyczyła oświadczenia o wartości sprzedaży za rok poprzedni, a więc pomimo, że pozwolenia wygasało w dniu 30 czerwca 2007 r. to opłata z tytułu jego użytkowania w roku poprzednim winna była wpłynąć w terminach wskazanych w art. 11¹ ust. 7 na rachunek Urzędu.

Najwyższa Izba Kontroli ustaliła również, że [...] ⁴ otrzymała w dniu 1 października 2008 r. pozwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości powyżej 18% alkoholu wnosząc opłatę w wysokości 350, podczas gdy przepis art. 11¹ ust. 2 ustawy *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* stanowi, że opłatę tą w roku nabycia zezwolenia wnosi się w wysokości proporcjonalnej do okresu jego ważności, a więc winna była ona zostać wniesiona na rachunek Urzędu w wysokości 525 zł. Podmiot ten w dniu 28 października 2008 r. uregulował brakujące 175 zł, ale wydanie tego pozwolenia przed wniesieniem opłaty w pełnej wysokości stanowiło naruszenie wskazanego przepisu.

Ponadto ten sam podmiot otrzymywał zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, pomimo, iż w składanych wnioskach w punkcie dotyczącym adresu punktu sprzedaży podawał jedynie numer lub nazwę sklepu, co stanowiło naruszenie art. 18 ust. 5 ustawy *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*, ten bowiem stanowi, iż wniosek o wydanie zezwolenia winien zawierać adres punktu sprzedaży, a w jednym przypadku (zezwolenie Nr I/41/11/C/06) Urząd wydał temu podmiotowi zezwolenie na sprzedaż alkoholu oznaczając w nim jedynie numer sklepu, w którym będzie się taka sprzedaż odbywać oraz numer działki. Urząd w tym wypadku nie wziął pod uwagę faktu, iż to nie tylko on ma prawo kontrolowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych, a także ewentualnych trudności przy identyfikacji takiego punktu. Należy zwrócić tutaj uwagę na fakt, że nadanie numerów poszczególnym sklepom leży w gestii prowadzącego działalność handlową.

Kontrola wykazała również, że Burmistrz w dwóch przypadkach (Pana Jacka K. oraz Pani Janiny T.) wydając zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych naruszył art. 18 ust. 9 ustawy *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* stanowiący, iż tego rodzaju zezwolenia wydaje się na czas oznaczony, ale nie krótszy niż 4 lata.

Ponadto w kontroli ustalono, że Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2006 r. przeprowadziła zaledwie dwie kontrole, w 2007 r. żadnej,

---

⁴ j.w.

a w 2008 r. 7, przy czym kontrole te nie obejmowały weryfikacji składanych przez przedsiębiorców oświadczeń.

Kontrola wykazała również, że Urząd nie wydatkował wszystkich środków otrzymanych z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu na cel wskazany w art. 18² ustawy *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*. W 2006 r. na ten cel wydatkowano 48.810,38 zł, (co stanowiło około 55% wpływów z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż alkoholu), w 2007 r. - 61.157,39 zł (66%), a w 2008 r. - 67.246,20 zł (67%).

Przedstawiając Panu Burmistrzowi powyższe uwagi i oceny, Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy o NIK wnosi o:

1. podjęcie czynności wskazanych w ustawie *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* wobec podmiotów nie przestrzegających warunków sprzedaży napojów alkoholowych,
2. przyjęcie sposobu rozliczeń dochodów z tytułu udzielonych zezwoleń na sprzedaż alkoholu gwarantującego przeznaczenie ich wyłącznie na zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii,
3. prawidłowe naliczanie opłat z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż alkoholu,
4. wydawanie decyzji stwierdzających wygaśnięcie zezwoleń w przypadku zaistnienia okoliczności wskazanych w ustawie *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*,
5. podjęcie działań mających na celu wykonywanie ustawowego obowiązku kontroli i przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w pełnym zakresie,
6. doprowadzenie do uregulowania należności w wysokości 75,42 zł z tytułu zezwolenia na sprzedaż alkoholu przez Pana Mariana B. wynikającej ze złożonego oświadczenia o wartości sprzedaży alkoholu,
7. odzyskanie od Pana Andrzeja G. nienależnie obniżonej wpłaty z tytułu zezwolenia na sprzedaż alkoholu w kwocie 207.12 zł.

Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Burmistrzowi prawo zgłoszenia do

dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

Najwyższa Izba Kontroli oczekuje od Pana Burmistrza, w terminie miesiąca od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, termin nadesłania tej informacji liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej Komisji NIK.